

Vještine kibergrađanina i njihov razvoj u Europskoj uniji

ržave članice Europske unije voljne su razvijati, podučavati i osposobljavati u području vještina kibergrađanstva. Vještine kibergrađanina nisu samo svakodnevne vještine i način pripreme za prijetnje, već i elementi koji pomažu pojedincima, organizacijama i društvima u Europi koja se digitalizira. Vještine kibergrađanina značajan su čimbenik za Europsku uniju u globalnoj tehnološkoj utrci. Važno je razvijati stručnost u području kibersigurnosti na pojedinačnoj razini, ali i općenito u društvu. Inicijativa kibergrađanina stvorit će model za učenje građanskih vještina i portal za učenje za sve Europljane. Portal će obuhvaćati sadržaj namijenjen građanima i različitoj publici. Uspostavljamo suradnju u području kibersigurnosti na razini Europe!

Inicijativa kiber građanina

- Trajanje: 2022. – 2024.
- Financiranje: Pet milijuna eura iz Instrumenta za oporavak za trogodišnje razdoblje
- Povjerenik: Finsko Ministarstvo prometa i komunikacija
- Provođitelj: Sveučilište Aalto
- Ravnatelj projekta: profesor Jarno Limnell, Sveučilište Aalto

Dodir

Jarno Limnell
jarno.limnell@aalto.fi

Marianne Lindroth
marianne.lindroth@aalto.fi

Faze u napretku inicijative:

Inicijativa za nas Europljane

Inicijativa za vještine kibergrađanina kiber građanin odgovor je na praktične potrebe za uspostavljanjem kulture sigurnosti u digitalnom okruženju u čijem je središtu čovjek. Cilj je inicijative razviti zajednički, općeprihvaćeni model za učenje vještina kiber građanina diljem Europe za sve Europljane.

Općenito će inicijativa kibergrađanin napraviti europski model za učenje o kibersigurnosti koji će ojačati europsku kibersigurnost i stvoriti zajedničke prakse. Na temelju modela bit će izrađen portal za digitalno učenje. Taj će se portal služiti širokim rasponom metoda e-učenja. Sastavni dio portala je igrica o kibersigurnosti koja pruža informacije i omogućuje razumijevanje na zabavan način.

U prvoj fazi inicijative bile su proučene postojeće metode poučavanja, stajališta i materijali za obrazovanje i osposobljavanje u području vještina kibergrađanina u svim državama članicama Europske unije. To je obuhvaćalo nacionalne karakteristike i zahtjeve država članica. Također su bile preispitane službene politike EU-a. Uz to, dio istraživanja bila je analiza igre, procjena pokazatelja kibersigurnosti i preispitivanje pripadajuće literature. Upotrijebljeni podaci prikupljeni su iz raznovrsnih izvora. Rezultati ovog kvalitativnog istraživanja dostupni su kao [opsežno istraživanje ovdje](#).

Opaske iz izvješća o istraživanju:

Figures for the First Phase of the Project

Kultura kibernetske sigurnosti u državama članicama EU-a trenutno je u izgradnji. Stvaranje i jačanje kulture je proces koji traje pa je upravo od ključne važnosti odlučnost u djelovanju. Iz tog razloga hitno su potrebne mjere kao što je inicijativa kibergrađanin. S vremenom možemo uzdignuti zajedničko razumijevanje i sveobuhvatnu stručnost u zajedničkoj kulturi, koja je od velikog značenja za budućnost cijelog društva i njegovih građana.

Europa obrazovanje znanje i iskustvo portal za učenje
prevencija komunikacijske vještine vještine suradnje
kibernetska sigurnost inteligencija razumijevanje
vještine građanina mentalitet
ciljevi
DigComp internetska igrica
podatkovna pismenost stav svjesnost Tuisinipoboljšanje
djelovanja reakcije osposobljavanje motivacija

U kibernetički prostor uključeni su svi

Strateško obrazovanje i politike osposobljavanja u području kibernetičke sigurnosti relativno su nove u brojnim zemljama. Više se ne smatra da su za kibernetičku sigurnost odgovorni samo profesionalci. Naprotiv, sastavni je dio cjelokupne društvene aktivnosti. Kiberprostor postao je raznolikiji i raznovrsniji, što se u Europskoj uniji sada bolje shvaća. Trenutna situacija više nego ikada ističe važnost trajnog učenja i sveobuhvatnosti potrebnih vještina i znanja. Vještine kibergrađanina trebaju se shvatiti kao dinamičke vještine koje se mijenjaju kroz kontekst i okruženje te se, uz oprez, ne može dovoljno naglasiti potreba za cjeloživotnim učenjem.

Svi bi trebali imati temeljne vještine u području kibernetičke sigurnosti. Odlučno bi trebalo jačati razvoj kulture sigurnosti koja se temelji na ljudskoj stručnosti i civilizaciji. Sve dobne skupine imaju različite razine stručnosti, od digitalnih novaka do digitalnih gurua. Pitanje je kako uzeti u obzir različite ciljane skupine. Temeljno znanje i iskustvo te opća razina znanja o kibernetičkoj sigurnosti znatno se razlikuju u državama članicama Europske unije. Na to ukazuje velika raznolikost u pokazateljima koji mjere razinu kibernetičke sigurnosti i stajališta o tome kako poboljšati stručnost i kulturu u području kibernetičke sigurnosti.

U državama članicama Europske unije ponuda materijala za obrazovanje i osposobljavanje u području kibersigurnosti razlikuje se po pitanju kvalitete, ali i sadržaja, a odgovornost za organiziranje obrazovanja i osposobljavanja podijeljena je na različite načine. To izravno utječe na to koliko široko i na koje načine su obrazovanje i osposobljavanje

dostupni i koliko je vjerojatno da će građani u njima sudjelovati. Trebalo bi povećati visokokvalitetno obrazovanje i osposobljavanje u području kibersigurnosti i povezane suradnje, a smanjiti poslove koji se preklapaju. Jedan od ciljeva inicijative kibergrađanina jest promicanje usklađivanja i racionalizacije obrazovanja i osposobljavanja.

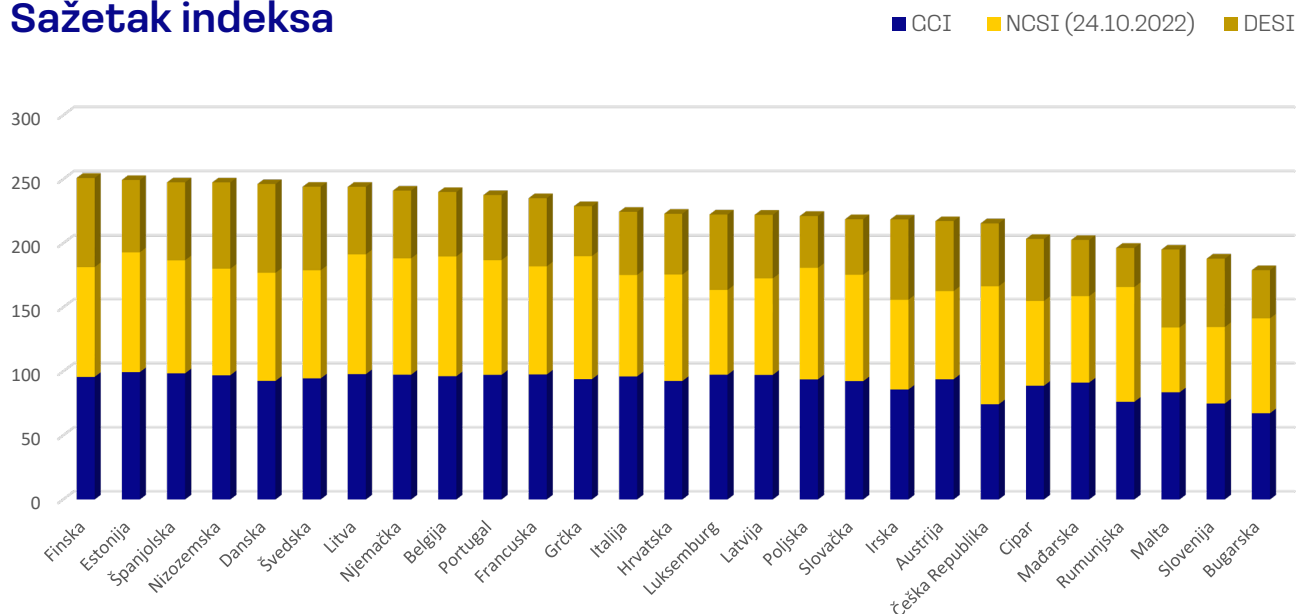
Vještine kibergrađanina, kako molim?

Kibergrađanin je osoba koja trajno ili privremeno živi u državi članici EU-a i koristi digitalne usluge ili blagodati ostvarene tim uslugama. Skup vještina kibergrađanina obuhvaća znanje, vještine i sposobnosti potrebne u kiberprostoru. Sastoji se od elemenata koji ljudima pomažu da razviju i zadrže svoje znanje i vještine na način koji im pruža potrebnu sposobnost i motivaciju da razumno djeluju u različitim životnim situacijama. Imati vještine kibergrađanina znači preuzeti osobnu i društvenu odgovornost i razumjeti važnost te odgovornosti u kiberprostoru.

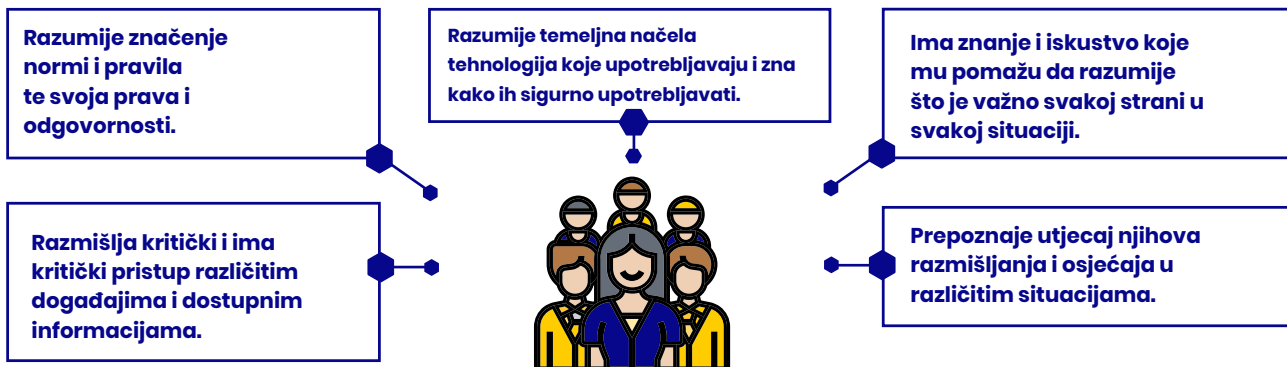
U Europskoj uniji potrebna je zajednička definicija vještina kibergrađanina i načini mjerenja stupnjeva vještina. Vještine kibergrađanina različito se shvaćaju diljem EU-a i tek je nekolicina država članica najprije definiralo. Definicije mogu biti gotovo identične, ali se zbog nacionalnih i kulturnih razlika tumače na različite načine. Europski okvir digitalnih kompetencija za građane (DigComp) ima značajan utjecaj u većini država članica. Zato je istraživačka skupina za inicijative kibergrađanina utvrdila konkretne vještine kibergrađanina koje će poduprijeti usvajanje okvira DigComp u EU-u. Vještine u području kibersigurnosti mogu se pronaći u svim područjima stručnosti okvira DigComp, a to su podatkovna pismenost, komunikacija i suradnja, stvaranje digitalnog sadržaja, sigurnost i rješavanje problema.

štine kibergrađanina različito se shvaćaju diljem EU-a i tek je nekolicina država članica najprije definiralo. Definicije mogu biti gotovo identične, ali se zbog nacionalnih i kulturnih razlika tumače na različite načine. Europski okvir digitalnih kompetencija za građane (DigComp) ima značajan utjecaj u većini država članica. Zato je istraživačka skupina za inicijative kibergrađanina utvrdila konkretne vještine kibergrađanina koje će poduprijeti usvajanje okvira DigComp u EU-u. Vještine u području kibersigurnosti mogu se pronaći u svim područjima stručnosti okvira DigComp, a to su podatkovna pismenost, komunikacija i suradnja, stvaranje digitalnog sadržaja, sigurnost i rješavanje problema.

Sažetak indeksa

DESI, GCI i NCSI indeksi su koji mjere različite dimenzije kibersigurnosti, a za svaki se može dobiti 100 bodova. U tablici su indeksi za svaku zemlju zbrojeni i navedeni u različitim bojama u stupcima. Najveći mogući broj bodova je 300, rezultat svih zemalja je ispod 250. Zemlje su u tablici navedene prema broju bodova. Sažetak je prikaz trenutne situacije u Europskoj uniji i razlika u pokazateljima kibersigurnosti.

Vještine kiber građanina

Informiranost i podatkovna pismenost

Vještine komunikacije i suradnje

Vještine rješavanja problema

Stručnost u području sigurnosti

Stvaranje digitalnog sadržaja

Zajedno prema sigurnijoj i zaštićenijoj Europi

Kada građani imaju dobro stajalište i osjećaj sigurnosti koji se temelji na znanju i iskustvu, radije će koristiti digitalne usluge. Na taj će način Europska unija postati održivija, konkurentnija i neovisnija. Mogućnosti građanskog učenja stvaraju razumijevanje okruženja, dionika i postupaka koji utječu na svačiji digitalni život. Unapređenjem svojih vlastitih, osobnih vještina omogućujemo da naše osobne i zajedničke sposobnosti izgrade osjećaj povjerenja. U drugoj fazi inicijative koncept učenja vještina kibergrađanina stvoren je na temelju izvješća o istraživanju, a osobito okvira za vještine kibergrađanina. U trećoj fazi dizajniran je portal za

učenje u skladu s konceptom učenja. Portal za učenje ima sadržaje za sve građane, a taj sadržaj, kao što je igrica za učenje vještina kibergrađanina, uzet će u obzir različite ciljane skupine.

Sposobnosti građana da djeluju sigurno i zaštićeno u digitalnom svijetu poboljšavaju se s obrazovnim i komunikacijskim elementima na portalu za učenje. Od građana će se tražiti da sudjeluju u planiranju obrazovnog sadržaja. Dostupnost i pristupačnost obrazovanja i osposobljavanja važne su pri stvaranju zajedničke kulture kibersigurnosti temeljene na poboljšanju stručnosti.

Pridružite nam se!

Kakvo će osposobljavanje i obrazovanje u području kibersigurnosti potrebno EU-u? Druga i treća faza inicijative kibergrađanina stvorit će europsku mrežu suradnje, u koju su pozvani svi koje zanima razvijanje vještina kibergrađanstva. Zato što su nam prijetnje svima zajedničke, možemo učinkovitije i djelotvornije djelovati zajedno! Inicijativa kibergrađanin poziva sve da se pridruže zajedničkoj izgradnji sigurnije Europe!

 cyber-citizen.eu

 contact@cyber-citizen.eu